

Lublin, 14 grudnia 2021 r.

RIO – II – 600/48/2021

Pan Jarosław Żaczek
Burmistrz Ryk
ul. Karola Wojtyły 29
08 - 500 Ryki

Szanowny Panie Burmistrzu

W okresie od 14 września do 27 października 2021 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Ryki. Protokół kontroli podpisano 10 listopada 2021 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze oraz wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Ewidencjonowanie operacji na kontach nieujętych w zakładowym planie kont – str. 11 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.). Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca dla potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów

jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.2. Przypadki naruszenia systematyki zapisów przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 11-12, 14-18, 25-34 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) ujmować przypis należnych dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości kwot należnych za okres sprawozdawczy zapisami:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

* w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

celem wykazania prawidłowej kwoty dochodów wykonanych w sprawozdaniu Rb-27S, w związku z przepisami § 3 ust. 4 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.),

b) przypis odsetek od należności - przypadających na koniec kwartału – ujmować:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (odsetki od należności podatkowych)

Ma 750 „Przychody finansowe” (odsetki od należności cywilnoprawnych).

- uznane za wątpliwe odsetki od należności z tytułu dochodów budżetowych:

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne” (odsetki od należności podatkowych)

lub

Wn 751 „Koszty finansowe” (odsetki od pozostałych należności),

Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”,

c) należności długoterminowe, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, przenosić zapisem:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 226 „Należności długoterminowe”,

d) operacje dotyczące rozrachunków z pracownikami, z tytułu pokrytych przez nich z własnych środków kosztów zakupu materiałów ujmować:

- faktura zakupu materiałów:
  - Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”,
  - Ma 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
- zwrot wydatkowanych przez pracownika środków:
  - Wn 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
  - Ma 101 „Kasa”,
- e) wpływ do kasy dochodów budżetowych ewidencjonować:
  - Wn 101 „Kasa”,
  - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- odprowadzenie zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy:
  - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,
  - Ma 101 „Kasa”,
- wpływ dochodów z kasy na rachunek bankowy:
  - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
  - Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,
- f) operacje przekazania środków między rachunkami bankowymi budżetu gminy ewidencjonować za pośrednictwem konta 140 „Środki pieniężne w drodze”,

1.3. Wykazanie w księgach rachunkowych – na 31.12.2020 r. – zawyżonej kwoty zobowiązań z tytułu odsetek od wyemitowanych obligacji – str. 15 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Odsetki od wyemitowanych obligacji ujmować w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, w związku z przepisami § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.4. Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego – str. 13-14, 121 protokołu.

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych prowadzić na bieżąco, ujmując na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, a na stronie Wn - równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym oraz równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w wymienionym Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.5. Zamknięcie – na koniec 2020 r. – konta 224/O22 „Rozrachunki budżetu” tzw. per saldem – str. 16 protokołu.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać rzeczywisty stan należności i zobowiązań, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasadami funkcjonowania konta 224 „Rozrachunki budżetu” określonymi w Załączniku Nr 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.6. Nieujęcie – na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” – wszystkich kosztów związanych z budową i ulepszeniem środków trwałych oraz ujęcie kosztów z nimi niezwiązanych – str. 20-21 protokołu.

Do kosztów środków trwałych w budowie oraz kosztów ulepszenia istniejących środków trwałych, ewidencjonowanych na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, zaliczać ogół kosztów bezpośrednio poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 8 oraz art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.7. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych, polegające na:

- *niebieżącym ewidencjonowaniu operacji przychodu i rozchodu środków trwałych,*
- *dokonaniu zmiany wartości początkowej gruntów,*
- *ujęciu w jednej pozycji składników majątku składających się z odrębnych obiektów – str. 22 - 24 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Środki trwałe – grunty – ujmować w księgach rachunkowych według cen nabycia, stosownie do przepisów art. 28 ust. 2 i 8 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów, ujmując każdy w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2021r. poz. 955).

1.8. Niespójne określenie – w polityce rachunkowości – zasad ewidencjonowania operacji związanych z realizacją projektów – str. 27 – 34 protokołu.

Ustalić – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – jednoznaczne zasady klasyfikacji zdarzeń związanych z realizacją projektów – na wyodrębnionym rachunku bankowym projektu, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.a i ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy § 20 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze, że w przypadku określenia że zapisy na wyodrębnionym rachunku bankowym projektu są ewidencjonowane w księgach budżetu – na koncie 133 „Rachunek budżetu” - wówczas konto 130 „Rachunek bieżący jednostki” jest kontem ewidencyjnym, służącym do ujmowania dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu gminy, a w przypadku określenia, że zapisy na wyodrębnionym rachunku bankowym projektu są ewidencjonowane w księgach Urzędu - na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” – wówczas na koncie na koncie 133 „Rachunek budżetu” operacje te nie wystąpią, mając na uwadze zasady funkcjonowania tych kont, określone w Załącznikach Nr 2 i 3 do powołanego rozporządzenia.

1.9. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2020 r., polegające na wykazaniu:

- w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S – nieprawidłowej kwoty zobowiązań,
- w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za 2020 r. – zawyżonej kwoty należności (o 385.092,62 zł),
- w łącznym sprawozdaniu Rb-Z – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych – str. 37-43 protokołu.

Jednostkowe sprawozdania budżetowe sporządzać prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, wykazując w nich dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych jednostki, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396), prezentując – jako pozostałe należności – bezsporne należności niewymagalne z tytułu m.in. dostaw towarów i usług, stosownie do przepisów § 13 ust. 1 pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

Łączne sprawozdanie Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych i własnego sprawozdania jednostkowego, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 cytowanego wyżej rozporządzenia.

1.10. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – zawyżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o kwotę 1.877,22 zł) oraz zawyżonych kwoty skutków wynikających z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności w podatku od nieruchomości (o 3.645,33 zł) – str. 44 - 46 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W kolumnie „kwoty wynikające z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności” tego sprawozdania – wykazywać kwoty spłacone w okresie sprawozdawczym, wynikające z decyzji wydanych w latach poprzednich i wykazane w tych latach w kolumnie „rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru” w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zgodnie z przepisami § 7 ust. 3 tej „Instrukcji...”.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2019 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 powołanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.11. Udokumentowanie – na arkuszach spisu z natury – inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony – str. 47-48 protokołu.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować, stosownie do przepisów art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. Przypadek opodatkowania - podatkiem rolnym - gruntów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki – str. 53 protokołu.

Użytki rolne niestanowiące gospodarstwa rolnego opodatkowywać z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 5 q żyta od 1 ha, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

2.2. Nieprawidłowe opodatkowanie - podatkiem rolnym i leśnym - gruntów stanowiących współwłasności – str. 53 - 56 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowiąc odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U.

z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.) i art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasność, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.), w związku z art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Nieruchomości stanowiące odrębną własność małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 2 ust. 1 ustawy o podatku leśnym i art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Dla każdego z podatników prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków (tj. odrębne konto dla współwłaścicieli i odrębne konto dla właściciela), zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

2.3. *Przypadki niesprawdzania deklaracji/informacji podatkowych, o czym świadczy:*

- *nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości gruntów oddanych w dzierżawę,*
- *nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości części gruntów, budynków i budowli należących do przedsiębiorców,*
- *opodatkowanie podatkiem rolnym użytków rolnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,*
- *opodatkowania gruntów podatkiem od nieruchomości i rolnym niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków,*
- *przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właściciela nieruchomości na ich posiadacza,*
- *opodatkowanie pojazdu podatkiem od środków transportowych za nieprawidłowy okres – str. 55 – 68 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji/informacji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji/informacji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji/informacji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać posiadaczy gminnych nieruchomości lub ich części, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 3 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 1 ustawy o podatku rolnym.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać prawidłową powierzchnię nieruchomości lub ich części, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. b oraz pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, natomiast użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Właściciele budynków mieszkalnych opodatkowywać podatkiem od nieruchomości od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budynku przed jego ostatecznym wykończeniem, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej opodatkowywać stawką dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a ich posiadacza – wyłącznie w sytuacjach wskazanych w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, mając na uwadze, że zarejestrowanie środka transportowego oznacza jego rejestrację, z wyjątkiem rejestracji czasowej, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym, pamiętając, że rejestracja czasowa nie wywiera skutków podatkowych, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 i 4b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wyjaśnić, na kim ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości i rolnym w zakresie gruntów, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 3 ustawy o podatku rolnym, a po przeprowadzeniu postępowania ustalić lub określić wysokość zobowiązania podatkowego, mając na uwadze w przepisy art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

- 2.4. *Przypadki niewystawiania/niesystematycznego wystawiania tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe i dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 70-72, 83-84 protokołu.*

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 ww. ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.).

- 2.5. *Odpisanie zaległości podatkowych jako przedawnionych, mimo niezaistnienia tej przesłanki – str. 72, 73 protokołu.*

Z kont podatników odpisywać wyłącznie przedawnione zobowiązania podatkowe, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ponadto, wystąpić do Starostwa Powiatowego w Rykach z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: „Br-RV”, „BrPsIV”, „BrRV1”, „WpsIV”, „WRVI”, „SRIVa”, „LzrRV”, „BrLIV”, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2021 r., poz. 1390 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo. Do czasu zmiany nieaktualnych oznaczeń w ewidencji geodezyjnej, przy opodatkowaniu gruntów oznaczonych dwuczłonowo, stosować zasady ich opodatkowania przedstawione w powołanym piśmie – str. 53 – 56, 58 protokołu.

- 2.6. *Nieprawidłowe ustalenie okresów pracy uprawniających do dodatku stażowego, skutkujące przyznaniem go w zawyżonej wysokości (w okresie od 1.01.2019 do 31.08.2021 o łącznie o 4.507,50 zł) oraz przyznaniem i wypłatą nagrody jubileuszowej, mimo nienabycia do niej prawa (w wysokości 4.780 zł) – str. 86 - 87 i 89 - 90 protokołu.*

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.).

Rozważyć wystąpienie do pracownika o zwrot nadpłaconych kwot lub ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe obliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego Kodeksu pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

- 2.7. *Wyplacenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za niewłaściwie ustaloną liczbę dni, co skutkowało jego zaniżeniem (łącznie o 814,40 zł) – str. 91 protokołu.*

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, stosownie do przepisów art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.). Przy ustalaniu ilości dni niewykorzystanego urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i § 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i 2 tej ustawy.

Wypłacić niedopłacone kwoty ekwiwalentu.

- 2.8. *Wyplacenie diet radnemu gminy w niewłaściwej wysokości, w wyniku jej niepomniejszenia w związku z nieobecnościami na posiedzeniach komisji lub sesji Rady Miejskiej (w okresie od września do grudnia 2020 r. łącznie o 2.013 zł) – str. 94 - 95 protokołu.*

Diety radnym naliczać i wypłacać zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Miejską w uchwale podjętej na podstawie przepisów art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), w szczególności zmniejszać ich wysokość w przypadkach nieobecności radnego na sesji lub posiedzeniu komisji, w sposób określony w § 3 ust. 2 uchwały Rady Miejskiej w Rykach Nr IV/21/2007.

Rozważyć wystąpienie do radnego o zwrot nadpłaconej diety lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy – Kodeks pracy.

- 2.9. *Niepodjęcie przez Radę Miejską uchwały w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym – str. 99-100 protokołu.*

Opracować i przedłożyć Radzie Miejskiej projekt uchwały w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z przepisami art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.).

2.10. Udzielenie – 28 listopada 2019 r. – zamówienia na zagospodarowanie odpadów komunalnych w okresie od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2021 r. bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 104-106 protokołu.

Przestrzegać obowiązku zlecenia zadań na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 oraz art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Każdorazowo przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ustalać – z należytą starannością – wartość tego zamówienia, na podstawie całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 28 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.). W przypadku ustalenia, że wartość zamówienia klasycznego jest równa lub przekracza kwotę 130.000zł, zamówienia udzielać wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami cytowanej ustawy, w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia przygotowanego i przeprowadzonego w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz przejrzysty i proporcjonalny, stosownie do przepisów art. 16 i art. 17 ust. 2 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

2.11. Nieterminowe zamieszczanie na stronie internetowej planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych (w latach 2017 – 2021)– str. 109 protokołu.

Sporządzać, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, plan postępowań o udzielenie zamówień przewidzianych do przeprowadzenia w danym roku finansowym oraz zamieszczać go w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.12. Wskazanie – w ogłoszeniach o udzieleniu zamówień – nieprawidłowych wartości tych zamówień – str. 112 i 129 protokołu.

W ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 3 i art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać prawidłowe informacje, w zakresie określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.13. Nieprawidłowości w zakresie opisywania przedmiotów zamówień na:

- *przebudowę ul. Fabrycznej w Rykach - przez nieuwzględnienie w dokumentacji projektowej aktualnego w dacie wszczęcia postępowania stanu nawierzchni drogi objętej przebudową,*
- *odbiór odpadów komunalnych – przez niepodanie szacunkowych planowanych ilości odpadów do odbioru w latach 2020-2021 oraz niewskazanie szacunkowego poziomu wzrostu ilości odpadów lub tendencji w latach poprzedzających zamówienie – str. 115-116 i 125 protokołu.*

Przedmiot zamówienia opisywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, zgodnie z przepisami art. 99 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.14. Zawarcie 20.01.2020 r. aneksu do umowy z 12.09.2019 r. na przebudowę ciągu dróg, którym zlecono wykonanie robót dodatkowych i zwiększono wynagrodzenie wykonawcy, w sytuacji gdy część z tych robót objęta była zamówieniem podstawowym oraz z przekroczeniem upoważnienia do zaciągania zobowiązań – str. 117-122 protokołu.

Przestrzegać postanowień zawieranych umów w sprawach zamówień publicznych, w szczególności umów o roboty budowlane, egzekwując od wykonawców realizację obowiązków wynikających z tych umów, w związku z przepisami art. 647 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.), mając na uwadze – wynikający z art. 431 ustawy Prawo zamówień publicznych – obowiązek współdziałania przy wykonaniu umowy w celu należytej realizacji zamówienia.

Realizując zadania inwestycyjne zaciągać zobowiązania pieniężne w granicach kwot określonych w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.

Dokonać weryfikacji rozliczeń z wykonawcą zamówienia na przebudowę ww. ciągu dróg.

2.15. Nieokreślenie – w ogłoszeniu o zamówieniu na odbiór odpadów komunalnych – wielkości lub zakresu zamówienia – str. 123 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu o wartości większej niż progi unijne, przekazywanym Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i publikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii

Europejskiej, w związku z przepisami art. 86 i art. 87 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać wszystkie informacje w zakresie określonym w załączniku Nr II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. U. UE. L. z 2015 r. Nr 296, str. 1 z późn. zm.), w tym dotyczące rodzaju i ilości robót budowlanych, dostaw lub usług lub zapotrzebowania i wymagań, stosownie do pkt II.2.4 tego załącznika.

- 2.16. *Zawarcie – w protokole postępowania o udzielenie zamówienia na odbiór odpadów komunalnych – informacji niezgodnych ze stanem faktycznym (w zakresie terminu przekazania ogłoszenia o zamówieniu i publikacji specyfikacji istotnych warunków zamówienia) oraz niewskazanie daty udzielenia zamówienia – str. 126 protokołu.*

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawierać – zgodne z rzeczywistym przebiegiem postępowania – informacje wymagane przepisami art. 72 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434), mając na uwadze przepisy § 2 ust. 1 tego rozporządzenia.

- 2.17. *Nieterminowy zwrot wadium wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na odbiór odpadów komunalnych – str. 126 protokołu.*

Zwrotu wadium, wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, dokonywać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wystąpienia jednej z okoliczności wskazanych w przepisach art. 98 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

- 2.18. *Zapłata wynagrodzenia wykonawcy usług odbioru odpadów komunalnych na podstawie faktur (za marzec, kwiecień i październik 2020 r. oraz kwiecień – maj 2021 r.), wystawionych na kwoty wyższe, niż wynikająca z umowy stawka wynagrodzenia ryczałtowego (łącznie zawyżono o 4.038,85 zł) – str. 127-128 protokołu.*

Przed wypłatą wynagrodzenia za zrealizowane zamówienie dokonywać rzetelnego, zgodnego z zawartą umową jego rozliczenia, w tym sprawdzając zgodność zastosowanych przez wykonawcę stawek ze stawkami umownymi, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

- 2.19. *Wykazanie – w wieloletniej prognozie finansowej na 2021 r. (określonej uchwałą Nr XL/230/2020 Rady Miejskiej w Rykach z 18 grudnia 2020 r.) – nieprawidłowych danych w zakresie spłaty w latach 2023-2025 rat kapitałowych oraz wykupu papierów wartościowych, wynikających wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych – str. 137 protokołu.*

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki mieniem, polegające na:

- *niezamieszczeniu – na stronach internetowych Urzędu – wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i oddania w dzierżawę oraz ogłoszeń o przetargach,*
- *nieterminowym zawiadomieniu osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości, o miejscu i terminie zawarcia umów sprzedaży, dłuższego niż 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu,*
- *obciążeniu nabywców nieruchomości – zbytych w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców – kosztami sporządzenia operatu szacunkowego – str. 139 - 142 protokołu.*

Zamieszczać na stronach internetowych Urzędu wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i oddania w dzierżawę, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.).

Informację o ogłoszeniu przetargu podawać się do publicznej wiadomości na stronach internetowych urzędu, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 2 tej ustawy.

Osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości zawiadamiać o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, wyznaczając termin nie krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, zgodnie z przepisami art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Nie obciążać nabywców nieruchomości gminnych kosztami sporządzenia operatu szacunkowego, w związku z przepisami art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Dokonując zbycia nieruchomości w drodze bezprzetargowej na rzecz osób, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu, cenę nieruchomości – nie niższą niż wartość nieruchomości – określać w wysokości ustalonej w rokowaniach przeprowadzonych z nabywcą, zgodnie z przepisami art. 67 ust. 3 w związku z art. 28 ust. 2 i 3 tej ustawy (co oznacza, że wskazane koszty mogą być uwzględnione w ustalonej cenie sprzedaży nieruchomości, ale nie mogą być pobierane jako odrębna opłata).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania - w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Rykach